

Л. А. Шергіна, канд. екон. наук, доц.,
кафедра економіки підприємств

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РІВНЯ МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

*«Переваги має той, хто починає діяти,
доки інші все ще обговорюють проблему»
Джон Ф. Кеннеді*

У конкурентній боротьбі сьогодні перемагають, як відомо, володарі знань. Це стосується і кожної з економічних організацій, і кожного цивілізованого члена суспільства. Динаміка економічних подій стає настільки значною, що передбачити за стандартними алгоритмами розвиток ситуацій і наслідки просто неможливо. Сучасним фахівцям — економістам конче необхідне розуміння того, як функціонує середовище, в якому вони працюють, і як вони могли б ефективніше діяти у цьому середовищі. Лише такий економічний спосіб мислення формує основу для пошуку стратегії поведінки менеджера по досягненню цілей ефективного функціонування організації. Оце і є досить проста формула успіху, що визначає стратегію і тактику навчального процесу підготовки фахівців на кафедрі економіки підприємств.

Зважаючи на гостроту проблеми молодіжного безробіття, кожен вищий навчальний заклад має сприяти адаптації своїх студентів та випускників до сучасних вимог ринку праці, підвищувати спроможність своїх випускників до працевлаштування.

Серед напрямів підвищення конкурентоспроможності випускників на ринку праці можна виділити наступне: використання практики та стажування молодих фахівців у великих компаніях ще під час навчання в університеті. Багато провідних компаній у своїй кадровій політиці орієнтуються на залучення молодих, талановитих спеціалістів з великим потенціалом, розвиток якого відкриває нові перспективи для розвитку компанії. Під час практики молодий фахівець одержує можливість застосувати свої знання в дії, навчитися працювати в команді, отримати перший досвід роботи.

Для компаній важливо, щоб у майбутнього фахівця було бажання працювати і досягати результатів. Щоб вияснити, чи відповідає він цим вимогам, роботодавець проводить кілька співбе-

сід. На другому етапі відбору підключають менеджерів тих відділів, під керівництвом яких буде працювати молодий спеціаліст. Вони оцінюють професійні знання кандидата, пропонуючи вирішити практичні задачі для перевірки теоретичних знань. Також молодим спеціалістам пропонують ситуативні завдання, в яких вони можуть продемонструвати свої знання по спеціальності, вміння знаходити вихід із складних ситуацій, готовність приймати рішення та відповідати за них.

Сучасне бізнесове середовище, в якому доводиться працювати економічно активним громадянам нашої країни, є надто складним і турбулентним. На основі цього спостерігається зростаючий інтерес до різних форм освіти: від одержання вузькоспеціалізованих прикладних знань до системного вивчення теорії та практики господарювання.

Підготовка магістрів на кафедрі економіки підприємств проводиться на основі навчальних планів, які ґрунтуються на останніх, адаптованих до сучасних умов господарювання, досягненнях вітчизняної та зарубіжної наукової думки. Переддипломна практика, виступаючи невід'ємною складовою частиною навчального процесу, є завершальним етапом професійної підготовки майбутнього фахівця.

Згідно мети практики студенти-магістри на підприємствах систематизують, закріплюють та поглиблюють знання, набуті у процесі навчання, розвивають навички науково-дослідної роботи; оволодівають сучасними методами і формами організації підприємницької діяльності, прикладним інструментарієм обґрунтування управлінських рішень, практичними навичками складання бізнес-проекту та здійснення його експертизи; вчать приймати самостійні рішення під час роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, збирають необхідні фактичні матеріали для виконання дипломної роботи магістра; набувають досвіду роботи в трудових колективах.

Кожна спеціальність має свої особливості на сучасному ринку праці і тому кафедрі доцільно тісніше співпрацювати з підприємствами, організаціями та установами з метою забезпечення студентів місцями проходження практики. Базами практики є промислові підприємства будь-якої галузі та форми власності, запропоновані кафедрою за умови вчасного укладання договорів на проведення практики. Доцільно надавати студентам можливість проходити практику там, де вони планують у подальшому працювати, якщо це відповідає вимогам спеціальності.

За час проходження практики студент зобов'язаний виконати три групи завдань практичної підготовки: зібрати інформацію про діяльність підприємства, зміст якої визначається темою і планом магістерської дипломної роботи; виконати індивідуальні практичні завдання з кожної нормативної дисципліни спеціальності та спеціальних дисциплін магістерських програм; вивчити комплекс питань з фахової практичної підготовки, обумовлених вимогами освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця.

Збираючи та опрацьовуючи матеріал, студенту-магістру необхідно дослідити якомога більше нового, що з'явилося у практиці господарювання в даній галузі, передовий досвід, нормативні документи. З урахуванням цих матеріалів практикант оцінює діяльність підприємства у досліджуваному напрямі, з'ясовує шляхи і обґрунтовує конкретні заходи щодо забезпечення стабільного та ефективного розвитку підприємств за сучасних умов діяльності.

Студенти-магістри поглиблюють практичну підготовку, а також навчаються сучасних способів керівництва, спілкування, мотивації поведінки виконавців, опрацьовують ефективні засоби особистої роботи менеджера; набувають навичок обґрунтування складних господарських рішень, формування нестандартних прийомів і способів управління.

Під час проходження практики та стажування студенти набувають ключових компетенцій, необхідних для успішного професійного росту:

- орієнтація на результат (прагнення відповідати установленим стандартам та перевищувати їх);
- вміння працювати в команді (такт і розуміння у взаємодії з людьми);
- особиста мотивація (проявляється в ентузіазмі в роботі, прагнення до професійних успіхів, ініціативи та енергійності у виконанні нових складних завдань).

Сучасний випускник повинен бути готовим до вимог ринку праці — бути гнучким, динамічним, здатним змінити свою спеціальність у випадку необхідності. Він має бути мобільним, контактним, впевненим, оперативним, відповідальним, інноваційним та всебічно розвинутим спеціалістом; вміти вирішувати складні ситуації, швидко адаптуватися до нових умов та знаходити правильне рішення, вміти організувати роботу та працювати в команді.

Фахівці з економіки та управління після закінчення навчання працюють керівниками економічних служб, економістами, мене-

джерерами у різних державних і недержавних організаціях, підприємствах різних масштабів, об'єднаннях, корпораціях, а також у центральних і місцевих органах управління економікою, а також радниками з економічних питань, керівниками, топ-менеджерами. Фундаментальна економічна освіта, широкий і професійний кругозір та поєднання фахового спрямування з діловою спеціалізацією забезпечують їм вагомі переваги на ринку праці.

С. І. Шимон, канд. юрид. наук, доц.,
зав. кафедри цивільного та трудового права

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ТА КОМПЕТЕНЦІЙНА НАВИЧКА МАГІСТРА ПРАВА

Наукова робота є важливою компонентою навчальних програм усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів вищої освіти. Разом з тим, вона є найвиразнішою ознакою саме магістерського рівня підготовки, де знання студентів збагачуються новітніми науковими даними, виявляється спроможність творчого мислення, наукового аналізу явищ, процесів тощо. Адже відомо, що відповідно до Закону України «Про вищу освіту» і Положення про освітньо-кваліфікаційні рівні (ступеневу освіту) магістр є освітньо-кваліфікаційним рівнем фахівця, який на основі кваліфікації бакалавра або спеціаліста здобув поглиблені спеціальні знання та навички інноваційного характеру, має певний досвід їх застосування та продукування нових знань для вирішення проблемних професійних завдань у певній галузі.

Саме наукова діяльність як складова навчального процесу дозволяє озброїти студента-юриста компетенційними навичками самоосвіти, умінням аналізувати правові процеси та явища, які є обов'язковими елементами професіограми юриста, незалежно від того, працюватиме він у науковій чи практичній сфері.

Основними завданнями наукової роботи студентів-правознавців є: формування наукового світогляду, оволодіння методологією і методами наукового дослідження; розширення теоретичного кругозору і наукової ерудиції майбутнього юриста; розвиток творчого мислення та індивідуальних здібностей у розв'язанні теоретичних проблем права і завдань правозастосовчої практики.